

Гуменна І.Р.

старший лаборант кафедри іноземних мов з медичною термінологією
Тернопільського державного медичного університету
імені І.Я. Горбачевського

СТРУКТУРА ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ

В умовах зростаючої інтеграції світової спільноти, розширення ринкових зв'язків, зміцнення міжнародних, політичних, економічних, наукових, культурних відносин, іноземна мова стає не лише інструментом формування знань, але й засобом спілкування, показником професійної компетентності.

Зміна соціально-економічних умов у суспільстві, вплинула на цілі та завдання вузівської освіти. Реалізація загальної гуманістичної тенденції, а також соціальні вимоги до високої підготовки фахівців у тій чи іншій галузі знання, обумовлені необхідністю підтримувати ділові та наукові контакти із зарубіжними партнерами.

Питання підготовки спеціалістів, здатних здобувати професійно значущу інформацію з іноземних фахових текстів, є особливо актуальним у галузі охорони здоров'я, оскільки, для результативного функціонування медицини від лікарів вимагають високого рівня володіння іноземною мовою.

Важливої ролі набуває формування іноземної комунікативної компетентності майбутніх лікарів у процесі професійної підготовки.

Компетентність (лат. *competentia*, від *compeo* – взаємно прагну; відповідаю, підхожу) – гарна обізнаність у чому-небудь, знання, досвід; знання і досвід у тій чи іншій галузі; поінформованість, обізнаність, авторитетність [4, с. 87].

Іноземна комунікативна компетентність – це інтегративне утворення особистості, яке має складну структуру й виступає як взаємодія і взаємопроникнення

лінгвістичної, соціокультурної й комунікативної компетенцій, рівень сформованості яких дозволяє майбутньому фахівцю ефективно здійснювати іншомовну, а отже, міжмовну, міжкультурну й міжособистісну комунікацію [1, с. 3].

Щодо визначення **структури іншомовної комунікативної компетентності**, дослідники виділяють такі складові, як: *дискурсивна компетентність* – здатність поєднувати окремі речення у зв'язне усне або письмове повідомлення, дискурс, використовуючи для цього різноманітні синтаксичні та семантичні засоби; *соціолінгвістична компетентність* – здатність розуміти і продукувати словосполучення та речення з такою формою та таким значенням, які відповідають певному соціолінгвістичному контексту іншомовної комунікації; *стратегічна компетентність* – здатність ефективно брати участь у іншомовній комунікації, обираючи для цього вірну стратегію дискурсу, а також адекватну стратегію для підвищення ефективності комунікації; *лінгвістична компетентність* – здатність розуміти та продукувати вивчені або аналогічні їм висловлювання, а також потенційна здатність розуміти нові, невивчені висловлювання іншомовного середовища [5, с. 191].

Фахівець повинен володіти іноземною мовою на рівні, що дозволяє йому активно і вільно використовувати її в сфері професійної діяльності. Для досягнення позитивного результату дуже важливо, щоб вивчення мови носило не просто поглиблений характер, а набуло професійний статус.

Реалізація методу навчання здійснюється через використання ряду прийомів навчання, різноманітних підходів та робочих технік. «Прийоми навчання – сукупність конкретних навчальних ситуацій, що сприяють досягненню проміжної (допоміжної) мети конкретного методу» [2, с. 320].

Метою навчання іноземної мови у вищих медичних навчальних закладах на сучасному етапі є оволодіння студентами іншомовною комунікативною компетентністю, що дозволяє реалізувати їхні знання, уміння, навички для розв'язання конкретних комунікативних завдань у реальних життєвих ситуаціях.

На основі якісного сучасного аутентичного навчального матеріалу, майбутні лікарі мають бути підготовлені до свідомого використання іноземної мови в подальшому житті та роботі. Адже належне знання іноземних мов є та залишиться надалі однією з провідних вимог сучасних роботодавців.

Одним із важливих способів навчання іноземних мов є реалізація комунікативного підходу у процесі навчання, коли студенти набувають комунікативної компетентності – здатності користуватись мовою залежно від конкретної ситуації.

Найважливішою характеристикою комунікативного підходу є використання автентичних матеріалів, тобто таких, які реально використовуються носіями мови. Мовленнєва взаємодія студентів проходить за співучастю викладача в найрізноманітніших формах: парах, тріадах, невеликих групах, з усією групою, що є основою інтерактивного навчання. У процесі спілкування студенти навчаються: вирішувати складні задачі на основі аналізу обставин і відповідної інформації; висловлювати альтернативні думки; приймати виважені рішення; брати участь у дискусіях.

Отже, ефективність комунікативно спрямованого навчання іноземних мов у вищих медичних навчальних закладах залежатиме від використання позитивного

досвіду вітчизняних та іноземних учених і практиків, щодо гуманістичного підходу в навчанні. Методи навчання іноземних мов, які ґрунтуються на гуманістичному підході, допомагають розкрити творчий потенціал майбутніх лікарів і сприяють розвитку та самовдосконаленню навчально-комунікативного процесу.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Барышникова С.Н. Формирование коммуникативной компетенции в системе обучения иноязычной речевой деятельности студентов медицинских вузов : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.08 / С.Н. Барышникова. – Саратов, 2005. – 24 с.
2. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. / Н.П. Волкова. – К. : Академвидав, 2007. – 616 с.
3. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах : підручник / кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 1999. – 320с.
4. Словник іншомовних слів / уклад. : Л.О.Пустовіт. – К. : Довіра, 2000. – 136с.
5. Сура Н. А. Іншомовна професійна компетентність: головні принципи та компоненти процесу навчання професійно орієнтованого спілкування / Н. А. Сура // Вісник Луганськ. держ. пед. ун-ту ім. Т. Г. Шевченка. – 2003. – № 4 (60). – С. 190–192.